

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ ТЮТЮНОПАЛІННЯ СЕРЕД ХЛОПЦІВ 15-17 РОКІВ

Латіна Г. О.

*Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка,
кафедра спортивної медицини та валеології*

У національних програмах „Освіта”, „Діти України”, „Здоров’я нації”, Національній доктрині розвитку освіти та законі України „Про освіту”, Конституції України зазначено, що пріоритетним завданням сучасної системи освіти є виховання ставлення дітей і молоді до власного здоров’я та здоров’я оточуючих, формування засад і гігієнічних навичок здорового способу життя, збереження і зміцнення їх фізичного, психічного здоров’я (О.І. Гевко, 2009 р.).

Мета дослідження – обґрунтувати заходи профілактики тютюнопаління серед хлопців 15-17 років. В ході дослідження опитано 140 хлопців віком 15-17 років загальноосвітніх навчальних закладів м. Суми за спеціально розробленою анкетною „Опитувальник мотивації до здорового способу життя”.

В результаті аналізу результатів дослідження нами встановлено значну перевагу серед опитаного контингенту хлопців які пробували палити цигарки (76,4%). Учні отримують цигарки в магазині або у вуличного продавця (71,4%), позичають їх у інших учнів (14,3%), дають гроші іншим людям для покупки цигарки (10,7%) або цигарки дають люди старші за віком (3,6%). Слід відзначити, що серед 30,6% учнів, які спробували купувати цигарки в магазині, 79,1% отримували відмову від продавців. Однак, 20,9% учням цигарки продавали без встановлення їх віку. При цьому лише 10,6% учнів вважають, що цигарки в магазині особам до 18 років купити складно, тоді як 53,60% учнів вважають це легкою справою і 35,7% учнів зазначають що не купують цигарки в магазині.

Встановлено факт впевненості хлопців що паління є шкідливим для їх здоров’я (97,1%). Під час дослідження нами з’ясувалась думка хлопців щодо безпечності паління протягом одного або двох років за умов подальшого припинення. Досить невпевнено заперечують безпечність паління за таких умов учні у 45,7%, впевнено відзначають небезпеку паління – 14,3% учнів, впевнені у небезпеці тимчасового паління – 24,3% учнів та сумніваються у небезпеці такого паління – 15,7% учнів.

Обговорення факту шкідливості тютюнопаління для організму проводиться у 85,7% родин респондентів. Однак, 49,3% опитаних учнів мають курців в родині. Серед курців 92,3% учнів думали над тим, щоб покинути палити у найближчому майбутньому і лише 7,7% курців не задумувались над тим, щоб кинути палити. При цьому 45,7% курців вважають, що кинути палити достатньо складно, 13,04% – дуже складно, тоді як, 17,4% учнів вважають це достатньо легким і 23,9% – дуже легким.

Результати дослідження дозволяють рекомендувати наступні заходи профілактики тютюнопаління: заборонити рекламу про паління (позитивні відповіді – 81,4%), підвищити ціну на тютюнові вироби (позитивні відповіді – 61,4%), заборонити продаж тютюнових виробів неповнолітнім (позитивні відповіді – 87,9%) та паління в громадських місцях (ресторанах, громадському транспорті, школах, гральних майданчиках, спортивних залах, дискотеках, спортивних комплексах (позитивні відповіді – 94,3%)). Для профілактики тютюнопаління слід збільшити інформацію про відразу тютюнового диму (позитивні відповіді – 42,7%), про вплив нікотину на здоров’я організму (позитивні відповіді – 42,7%), про власний бюджет (позитивні відповіді – 8%), про важливість родинних цінностей (позитивні відповіді – 5,3%).